

Załącznik do uchwały nr Rady Miejskiej w Radłowie z dnia 2023 r.

**Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności
zwierząt
na terenie gminy Radłów w roku 2023 r.**

**GMINA RADŁÓW
POWIAT TARNOWSKI
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE**

RADŁÓW 2023

SPIS TREŚCI

1. Cel programu
2. Podstawa prawna
3. Działania dotyczące bezdomnych psów
4. Działania dotyczące bezdomnych kotów
5. Zapewnianie miejsca dla zwierząt gospodarskich
6. Opieka weterynaryjna
7. Zmniejszanie populacji zwierząt bezdomnych
8. Skreślony
9. Źródła finansowania realizacji Programu

WYJAŚNIENIE POJEĆ

Ilekcroć w niniejszym Programie pojawia się odniesienie do:

- **GMINY** – należy przez to rozumieć gminę Radłów,
- **BURMISTRZA** – należy przez to rozumieć Burmistrza Radłowa,
- **URZĘDU MIEJSKIEGO** – należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Radłowie,
- **SCHRONISKA DLA ZWIERZĄT** – należy przez to rozumieć Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Tarnowie, ul. Komunalna 31, 33-100 Tarnów, zwane dalej „azylem dla zwierząt”,
- **WŁAŚCICIELA** – należy przez to rozumieć osobę, będącą mieszkańcem gminy Radłów, posiadającą zwierzę lub zwierzęta, o których mowa w Programie,
- **OPIEKUNA** – należy przez to rozumieć osobę, która sprawuje nadzór i opiekę nad zwierzęciem lub zwierzętami na terenie gminy Radłów,
- **PRZEDSTAWICIELA ORGANIZACJI SPOŁECZNEJ** – należy przez to rozumieć osobę, która działa i sprawuje opiekę nad zwierzęciem lub zwierzętami z upoważnienia Organizacji Społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt,
- **USTAWY** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 o ochronie zwierząt
- **GABINETU WETERYNARYJNEGO** – należy przez to rozumieć „DAWET”, Lekarza Weterynarii Dawida Mączkę, ul. Biskupska 14, 33-130 Radłów
- **GOSPODARSTWA ROLNEGO** – należy przez to rozumieć gospodarstwo rolne, Marcin Goraus, Wola Radłowska 353, 33-133 Wał - Ruda

1. CEL PROGRAMU

Celem „Programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami na terenie gminy Radłów” jest zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom z terenu gminy. Zadanie to będzie realizowane poprzez:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom opieki;
- 2) zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt;
- 3) zwiększenie liczby adopcji zwierząt bezdomnych;
- 4) edukację mieszkańców na temat humanitarnego traktowania zwierząt i obowiązków spoczywających na właścicielach psów i kotów oraz zwierząt gospodarskich
- 5) promowanie prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 17 ustawy o ochronie zwierząt poprzez „zwierzęta domowe” rozumie się „zwierzęta tradycyjnie przebywające wraz z człowiekiem w jego domu lub innym odpowiednim pomieszczeniu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza”. Program ma zastosowanie dla zwierząt domowych w szczególności psów i kotów, w tym kotów wolno żyjących oraz zwierząt gospodarskich.

Większość działań określonych w niniejszym Programie dotyczy psów i kotów przebywających na terenie gminy Radłów, ponieważ skala bezdomności tych zwierząt jest szczególnie duża i zauważalna na terenie całego kraju. Niemniej jednak w przypadku innego zwierzęcia bezdomnego, należy przyjąć sposób postępowania analogiczny, jak opisany w Programie.

Opieka nad bezdomnymi zwierzętami na terenie gminy obejmować będzie przede wszystkim współdziałanie z wybranym schroniskiem, wylapywanie bezdomnych zwierząt i ich transport do schroniska oraz poszukiwanie dla nich nowych właścicieli. W ramach prowadzonych działań na rzecz ochrony bezdomnych zwierząt konieczna będzie także współpraca gminy z organizacjami społecznymi, których statutowym celem jest ochrona zwierząt oraz z innymi osobami prawnymi i fizycznymi.

Program zapobiegania bezdomności zwierząt traktuje sprawy bezdomnych zwierząt także w szerszym aspekcie, tzn. ma na celu, oprócz zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku, także zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt i ograniczenie problemu niekontrolowanego ich rozmnażania przez szeroko pojętą edukację społeczeństwa oraz poprzez sterylizację i kastrację zwierząt. Gmina może w ramach Programu dokonać sterylizacji

i kastracji w przypadkach, gdy ich właściciele posiadają na utrzymaniu więcej niż 3 czworonogi.

PODSTAWA PRAWNA

Podstawa do działań Gminy:

1. Ustawa z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. 2023 r., poz. 40)
2. Ustawa z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity: Dz. U. 2022 r., poz. 572 ze zm)
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26.08.1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz. U.1998. nr 116, poz. 753)
4. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 2519, z p. zm.)

3. DZIAŁANIA DOTYCZĄCE BEZDOMNYCH PSÓW

Realizacja Programu w zakresie dotyczącym bezdomnych psów polegać będzie przede wszystkim na wyłapywaniu psów bezdomnych, to jest takich, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone i nie ma możliwości ustalenia ich właścicieli lub innych osób, pod których opieką zwierzęta dotychczas przebywały lub zagubionych przez właścicieli – w sposób nie stwarzający zagrożenia dla zdrowia i życia zwierząt oraz nie zadający im cierpienia, i umieszczaniu ich w schronisku dla zwierząt.

Istotnym będzie także prowadzenie i rozwijanie adopcji.

Zadania realizowane przez Gminę, polegać będą w szczególności na:

- 1) zapewnianiu bezdomnym zwierzętom opieki i miejsca w schronisku dla zwierząt w ramach podpisanej umowy z dnia 02. 01. 2023 r., obowiązującą do 31.12.2023 r. z „Azylem dla Zwierząt” w Tarnowie przy ul. Komunalnej 31, w tym przyjmowaniu interwencji przez pracowników Urzędu Miejskiego w celu uruchomienia odpowiednich procedur;
- 2) współpracy z gabinetem weterynaryjnym w oparciu o umowę z dnia 02.01.2023 r. obowiązującą do 31.12.2023 r. i organizacjami społecznymi, których statutowym celem jest ochrona zwierząt;

- 3) promowaniu prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt;
- 4) współpracy ze schroniskiem i policją (przyjmującą również interwencję).

Zadania realizowane przez „Azyl dla zwierząt”, polegać będą w szczególności na:

- 1) odławianiu bezdomnych zwierząt w sposób nie stwarzający zagrożenia dla zdrowia i życia zwierząt oraz w sposób nie zadający im cierpienia,
- 2) przyjmowaniu i utrzymywaniu psów bezdomnych dostarczonych w wyniku działań interwencyjnych oraz wypadków drogowych z terenu gminy Radłów,
- 3) prowadzeniu obowiązkowej sterylizacji lub kastracji zwierząt w schronisku,
- 4) oznakowaniu psów przebywających w jednostce, oczekujących na adopcję,
- 5) przeprowadzaniu szczepień ochronnych,
- 6) prowadzeniu bazy danych oznakowanych psów przebywających w schronisku,
- 7) poszukiwaniu właścicieli dla bezdomnych zwierząt (prowadzenie i rozwijanie adopcji),
- 8) zapewnieniu całodobowej opieki weterynaryjnej poprzez współpracę z gabinetem weterynaryjnym w celu niezwłocznego udzielenia pomocy zwierzętom rannym w wyniku wypadków drogowych w ramach podpisanej umowy na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.
- 9) w zakresie niezbędnym - usypianiu ślepych miotów (dotyczy zwierząt przyjętych do schroniska).
- 10) czynności wyszczególnione w pkt 3 do 9 może również wykonywać lekarz weterynarii w ramach podpisanej umowy

Program nie przewiduje znakowania zwierząt w Gminie.

4. DZIAŁANIA DOTYCZĄCE BEZDOMNYCH KOTÓW

Koty wolno żyjące (koty urodzone lub żyjące na wolności, żyjące w otoczeniu człowieka stanie dzikim) najczęściej stanowią element ekosystemu, gdzie ich obecność zapobiega rozprzestrzenianiu się gryzoni (myszy i szczurów). Koty te nie należy wywozić, lecz stwarzać im warunki bytowania w miejscach ich dotychczasowego schronienia. Pomimo tego, iż na terenie gminy Radłów nie obserwuje się występowania dużej ilości kotów dzikich, niniejszy program uwzględnia także ich potrzeby.

Realizacja programu dotyczącego bezdomnych dzikich kotów polega na ich wyłapywaniu, poddaniu obowiązkowej sterylizacji, szczepieniu przeciw wściekliźnie i wypuszczeniu

na wolność. W celu kontroli populacji kotów wolno żyjących, w tym ich zdrowotności, Gmina finansuje zabiegi sterylizacji i kastracji oraz podstawową opiekę weterynaryjną dla właścicieli czworonogów.

W przypadku kotów bezdomnych nieoswojonych, po ich złapaniu i zbadaniu kolejnym etapem będzie zapewnienie im opieki azylu a następnie po ich oswojeniu przekazać do adopcji.

Zadania realizowane przez Gminę, polegać będą w szczególności na:

- 1) zapewnianiu bezdomnym kotom opieki w ramach podpisanej umowy z „Azylem dla zwierząt”,
- 2) promowaniu prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt,
- 3) współpracy z azylem dla zwierząt, gabinetem weterynaryjnym, policją i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się statutowo ochroną zwierząt,
- 4) sprawowaniu opieki nad kotami wolno żyjącymi (koty urodzone i żyjące na wolności), w tym w razie potrzeby, ich dokarmianie, w szczególności w okresach niekorzystnych warunków atmosferycznych.

Zadania realizowane przez „Azyl dla zwierząt”, polegać będą w szczególności na:

- 1) odławianiu bezdomnych kotów w sposób nie stwarzający zagrożenia dla ich zdrowia i życia oraz nie zadający im cierpienia,
- 2) zapewnianiu im opieki w azylu, aż do czasu znalezienia im nowych domów,
- 3) prowadzeniu działań mających na celu zmniejszenia populacji kotów nieposiadających właścicieli, poprzez ich planową sterylizację i kastrację,
- 4) zapewnianiu odrobaczania, likwidacji pasożytów zewnętrznych, szczepień,
- 5) zapewnianiu opieki bezdomnym kotom z terenu gminy, w szczególności poprzez poszukiwanie nowych właścicieli dla kotów (prowadzenie i rozwijanie adopcji, współpraca z azylem),
- 6) zapewnianiu opieki weterynaryjnej poprzez współpracę z gabinetem weterynaryjnym, w tym leczeniu kotów o złym stanie zdrowotnym lub o złej kondycji.
- 7) współpraca z gabinetem weterynaryjnym w zakresie niezbędnym, usypianiu ślepych miotów (bezdomnych) – wykonane przez lekarza weterynarii w ramach prowadzonej praktyki, na wniosek Gminy lub policji.

5. ZAPEWNIANIE MIEJSCA DLA ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich konieczne jest wskazanie gospodarstwa rolnego, które mogłoby przyjąć je w sytuacjach wyjątkowych, np. w

przypadku zwierząt bezdomnych lub zabłąkanych, w przypadku śmierci, hospitalizacji jedynego ich właściciela (należy przez to rozumieć osoby samotne).

Mając na uwadze powyższe, dla zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich, Burmistrz Radłowa podpisał umowę w dniu 02.01.2023 r. na okres do 31.12.2023 r. z gospodarstwem rolnym Marcina Gorausa 33-133 Wola Radłowska 353.

Odławianie bezdomnych zwierząt gospodarskich wykonywane będzie przez pracowników powyższego gospodarstwa, w razie konieczności we współpracy z policją. W przypadku braku możliwości odławiania zwierzęcia przez pracowników gospodarstwa rolnego Marcina Goraus, Gmina może dodatkowo zlecić usługę wyłapywania bądź powierzyć odłowienie organizacjom pozarządowym, które posiadają pracowników przeszkolonych w zakresie odławiania zwierząt, a także odpowiedni sprzęt.

Zwierzęta po odłowieniu, wymagające transportu do gospodarstwa odbywać się będą odpowiednimi środkami transportu. Podmiot zajmujący się transportowaniem bezdomnych zwierząt powinien być zarejestrowany u powiatowego lekarza weterynarii z uwagi na prowadzoną działalność polegającą na zarobkowym transporcie, w związku z czym powinien spełniać wymagania rozporządzenia Rady Europy (WE) nr 1/2005 w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 oraz rozporządzenie Ministra Rolnictwa i rozwoju wsi z dnia 26 kwietnia 2004n r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie zarobkowego przewozu zwierząt lub przewozu zwierząt wykonywanego w związku z prowadzeniem innej działalności gospodarczej

6. OPIEKA WETERYNARYJNA

Zapewnienie opieki weterynaryjnej zwierzętom realizowane jest poprzez zawarcie stosownych umów ze „schroniskiem dla zwierząt” i „gabinetem weterynaryjnym”.

Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt realizuje z ramienia Gminy gabinet weterynaryjny „DAVET” z którym zawarto umowę o świadczenie usług weterynaryjnych w tym zakresie na okres od 02.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

7. ZMNIEJSZANIE POPULACJI ZWIERZĄT BEZDOMNYCH

Zmniejszanie populacji zwierząt bezdomnych polegać będzie przede wszystkim na sterylizacji i kastracji zwierząt bezdomnych trafiających do schroniska w zakresie

ograniczenia rozrodczości bezdomnych kotów – wyłapywaniu i poddawaniu zabiegowi sterylizacji lub kastracji, a następnie wypuszczaniu ich na wolność w miejscu ich bytowania lub przekazywaniu do adopcji. Adopcja takich zwierząt będzie się odbywać za pośrednictwem schroniska.

Zmniejszanie populacji zwierząt bezdomnych dokonywać się będzie także poprzez usypianie ślepych miotów (dotyczy zwierząt przyjętych do schroniska i ślepych miotów bezdomnych kotów).

Istotnym także będzie prowadzenie działań edukacyjnych propagujących ograniczenie i kontrolę rozrodczości zwierząt domowych, w tym psów i kotów (edukacja dot. zasadności wykonania zabiegów sterylizacji i kastracji, jako najskuteczniejszych metod ograniczenia bezdomności zwierząt).

Dodatkowo Schronisko i gabinet weterynaryjny z którymi podpisano stosowne umowy, poszukiwać będą właścicieli dla bezdomnych, wyłapanych zwierząt, co także wpływa na zmniejszenie ich populacji. Gmina będzie publikować informacje o bezdomnych zwierzętach na stronie internetowej Gminy.

Gmina będzie prowadziła poszukiwania nowych właścicieli dla psów i kotów poprzez prowadzenie akcji edukacyjnych, zachęcających do zaopiekowania się bezdomnym psem lub kotem

8. EDUKACJA

Edukacja mieszkańców w zakresie ochrony zwierząt stanowi kluczowy element Programu. Kampania będzie skierowana zarówno do dzieci, jak i dorosłych. W ramach realizacji tego zadania przewiduje się współpracę z zainteresowanymi organizacjami społecznymi, których statutowym celem jest ochrona zwierząt, a także placówkami oświatowymi. Edukacja będzie miała na celu uświadomienie potencjalnym właścicielom zwierząt wszystkich aspektów związanych z nabyciem, posiadaniem zwierzęcia, a także promowaniem prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt. Działania edukacyjne prowadzone będą głównie poprzez opracowanie i rozpowszechnianie apeli i materiałów informacyjnych na stronie internetowej urzędu, tablicy ogłoszeń i w lokalnej gazecie.

W celu edukacji ekologicznej w zakresie ochrony zwierząt, planuje się realizację następujących zadań:

- 1) promowanie prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt,

- 2) przekazywanie informacji na temat humanitarnego traktowania zwierząt oraz zagadnień związanych z ich bezdomnością,
- 3) uświadamianie potencjalnym właścicielom zwierząt praw i obowiązków wynikających z faktu posiadania zwierzęcia,
- 4) promowanie świadomego nabywania zwierzęcia, poprzedzonego analizą możliwości zapewnienia odpowiedniej opieki,
- 5) propagowanie przez Gminę zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt zapobiegających nadmiernemu niekontrolowanemu wzrostowi populacji bezdomnych zwierząt poprzez ulotki, artykuły w gazetach oraz stronę internetową urzędu,
- 6) zachęcenie szkół i przedszkoli z terenu Gminy do włączenia, do treści programowych w dziedzinie ochrony środowiska, zagadnień związanych z humanitarnym traktowaniem zwierząt domowych oraz standardami opieki nad zwierzętami.

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI PROGRAMU

Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Programu zabezpieczone są w budżecie Gminy Radłów. Zadania wynikające z Programu przeciwdziałania bezdomności zwierząt domowych na terenie gminy mogą być finansowane także z innych źródeł, np. ze środków uzyskanych z darowizn, zbiórek społecznych.

Dla realizacji działań zmierzających do ograniczenia bezdomności zwierząt domowych Gmina może także udzielać organizacjom pozarządowym działającym na terenie gminy, których statutowym celem działania jest przeciwdziałanie bezdomności zwierząt, pomocy w różnych formach, w tym wsparcia finansowego.

Środki na realizację Programu w roku 2023 ustala się w kwocie: 95 000 zł

Środki finansowe wydatkowane będą poprzez świadczenie usług i postaw, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi Urzędu Miejskiego w Radłowie.

Program został przedłożony do konsultacji z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, dzierżawcami lub zarządcami obwodów łowieckich działających na obszarze gminy i organizacją społeczną, której statutowym działaniem jest opieka nad bezdomnymi zwierzętami.